

DOEPAK

Du **P**_A**K** Do **e**_A**K** POPPENSPE(E)LMUSEUMKRUMELKRANTKRABBEL Do **e**_A**K** Du **P**_A**K**
Nr. 93

Hanswurst en het verdwijndoesje: een attribuut

Zelf eens proberen? Weer zo'n leuke activiteit van het *Poppenspe(e)lmuseum*. Een vast attribuut in het volkspoppentheater is het kistje of het verdwijndoesje. Het heeft meestal een open onder- en achterkant. Met het kistje worden allerlei verstopspelletjes gespeeld. *Hanswurst* (Hansworst) is een eeuwenoude komische figuur uit het Duitse taalgebied. In de zeventiende en achttiende eeuw was hij de wat domme hoofdpersoon op het (poppen)toneel. Hoe heet nú de hoofdfiguur in de traditionele Duitse poppenkast? Weet je het juiste antwoord op de vraag? Vertel het ons en je krijgt een aardigheidje als aandenken. Plak de prent met het nieuwsgierige kereltje op een stuk karton en knip uit. Zo kun je het plaatje als briefkaart gebruiken.

Wil je nog meer ontdekken over het (volks)poppenspel? Maak een reis door de wonders wereld van het poppentheater op www.poppenspelmuseum.nl/onderwijs. Op de websites www.geheugenvannederland.nl/poppenspel2, www.poppenspelmuseumbibliotheek.nl en www.poppenspelmuseum.nl vind je informatie over het museum, de tentoonstellingen en de (boeken)collectie. Een *poppentheater-abc* geeft uitleg over de diverse (poppen)theatertechnieken, -figuren en -personen. Klik op de vette en cursieve woorden voor hyperlinks. Afbeelding: het hulpje van de meester in een poppenkastafereel. Illustratie uit: Kasperle, Puppenspiele für Jung und Alt. Auteur: Fidel Fidelius. Impressum: Gebrüder Scheitlin, Stuttgart (1900). Concept en tekst: *Otto van der Mieden* © (2013). Veel zoek-, knip- en plakplezier. *Applaus!*

Doepak is hét Poppenspe(e)lmuseumcadeau. Doepak is gratis voor iedereen die de vragen van een Poppenspe(e)lspeurtocht goed beantwoord heeft. Verzamel alle afleveringen van de Doepakkrumelkrant en -krabbels! Een dupak (spreek uit: dagpak) is een stang- en trucpop. Het nummer met de dupak wordt in het Tsjechische en Slowaakse volkspoppentheater met marionetten en stangpoppen altijd als toegift opgevoerd. De pop maakt sprongen waarbij zijn lijf beurtelings lang en kort wordt. Het is een truc die overeenkomt met het uitrekken en weer inkrimpen van de hals van de Dood van Pierlala in de poppenkast. Pierlala is een stokpop en wordt van onderaf gemanipuleerd; de dupak wordt als stangpop van bovenaf bewogen. Terwijl het rijzen van Pierlala's hals heel langzaam en onder doods stilte geschiedt, gaat het strekken en krimpen van de dupak razendsnel en met veel tumult. Dupak betekent 'stampend'. De houten voeten zijn met lood verzwaard. Het lijf van de pop is een zak van stof. De stang waaraan de dupak hangt, gaat door het hoofd en het lijf en zit vast aan de houten heup. Het gat in het hoofd is wijder dan de dikte van de stang, waardoor de kop soepel op en neer gaat. Aan weerszijden van de kop van de dupak is een touw vastgemaakt. De touwen gaan omhoog en zijn bevestigd aan een speelhout. Door dit op en neer te bewegen, rekt en krimpt het lijf. De pop gaat als het ware door de knieën en veert weer op. Behalve springen kan de dupak ook om zijn as draaien; daarbij zwieren de armen wijd uit.